

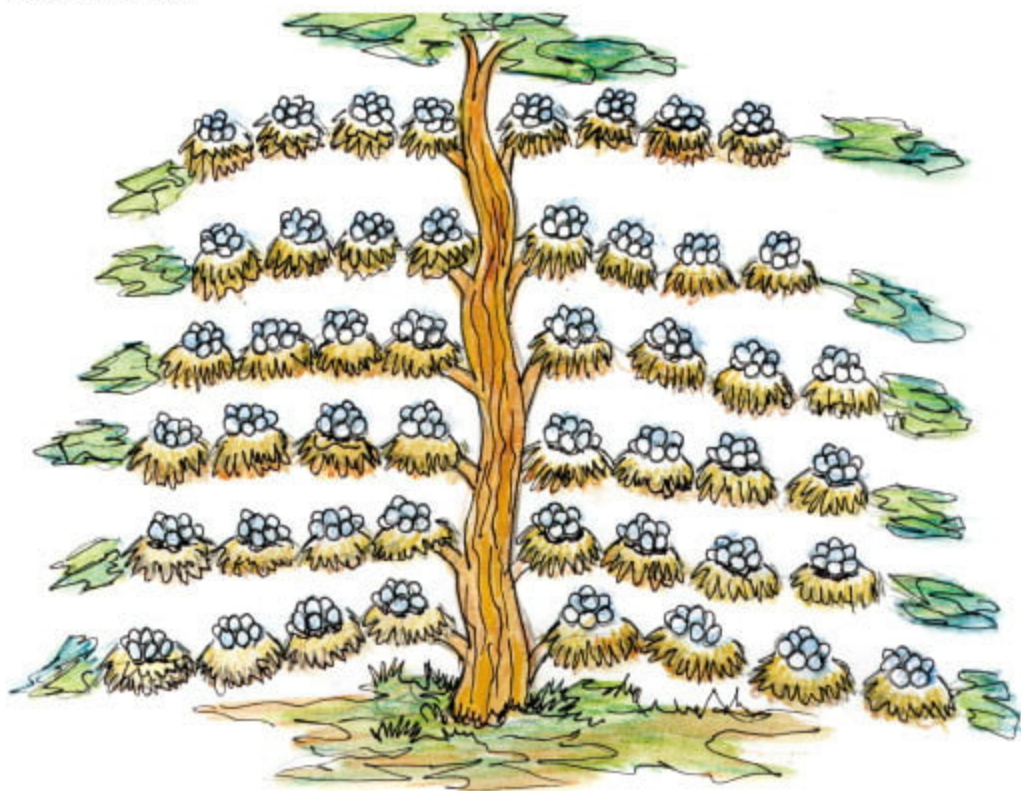
O ANDER

Deșteaptă-te, române!	3
Gelem, gelem	4
O rrom thaj i astarni le ruvenqi.....	5
So zana?	8
O rrom, o phuro thaj le duj piră	11
So ingeren e kanzúrke pumare dumesþe?	15
Lil Indiaþar	19
Phen tu manqe, çhavorro!	23
Sar o șoșoj mudardăs le ruves	26
Dadea, amarea!.....	30
O riçhinorro Vini zal k-o șoșoj.....	34
E ivendesqe baređivesa.....	38
O zidări	41
I kakarășka thaj o kalo sap.....	45
O berś, e çhona, o kurko, e dīvesa	49
Jekh godăver rromni	53
So kerel o lav?	57
I rromani çhib.....	59
Kajsan	62
O Ștefan Răzvân, o baro raj la Moldoviaqo	66
O biçajlo rrom.....	69
I Svūnta Sàra	73
Jekh șoșoj... aver șoșoj...	76
Anþar e svătură le godăvere phuresqe	79
Anþa' o siklipe'	81
O palemdikhipen de zanglimatenqo anþar i II-to, i III-to thaj i IV-to klàse	83
Dicþionar rrom-român.....	88
Dicþionar român-rrom	97

O BERŠ, E ČHONA, O KURKO, E DĪVESA

„– Dikh, tiknorrea, dikh, čhavorrea,
Dikh o veš, kaj si anglal tuθe!
Dikh vi e rukha, kaj si vešesθe!
Svåko rukh si les dešuduj phakha ...”

Prinzaren vi tume, čhavalen, kadaja poèzia, sar voj thavdel maj dur: „Svåko phakh si la po štar čirikiłrrenqe kherorre, thaj svåko čirikiłrrenqo kherorro si les po eŧa čirikiłrre...”

Te ame šunas maj dur, arakhasa ke anθ-o sasto veš si peinda thaj duj čirikiłrrenqe kherorre thaj kadalenθe si trin šela šovardeš thaj pan3 čirikiłrre.

Kana ame rodasa so garavel pes telal kadaja šukar sikavipen, arakhasa ke o rukh si **o berš**, e phakha sine **e čhona**, e čirikiłrrenqe kherorre sine **e kurke**, thaj e čirikiłrre vaj i čirikiłrřa sine **e dĭvesa**.

Sikavas tumenqe jekh šukar poèzia kaj vakārel palal e beršesqe čhona:

E Ĉhona

(kaθar o Eslam Drudak)

Adēs avel o Nevo Berś,
Nevea berśa! Te puĉhav
tut:

Sode ĉhave si tut?

Vakār!

– Si man ŝov ĉhave, ŝov
ĉhaja.

I anglutni, *i Januàra*,
zivel kana si paxoj o
pani.

Laqi phen, *i Februàra*,
Vi voj paxosarel o pani.

O *Tirdaraj* balval

phurdel,

Paŝmilajesqi sung anel.

O *Grastonaj* zelenàrel

Veśa, rukha aj vi *plaja*,

Dromal *dikhõn* palem e
grasta,

Lien te cirden e vurdona.

O Maj *putrel* e luludã,

Khelavel tut anθ-o biav.

O aver phral giv baràrel,
Baredivaj si pesqo anav.

O *Jùlio* 'starel pesqo

luno,

Nevo manro tuqe anel.

O *Àugusto* si *khamutno*,

Phabaja thaj ambrola

pekel.

I Septèmbra drakha

kidel,

E ĉhavorre zan k-i škòla,

I Oktòbra galbenàrel

Le patrã aj len peravel.

Muxli anel *i Novèmbra*

Thaj la del vast *i*

Decèmbra.

O iv thaj o paxoj pheren

o gav,

Si odobor ŝil! Tuqe

phenav:

Sovel i mũaca le

kermuseça,

Aj o rromorro le
bengeça!

Akana, prinzares me
ĉhaven:

Vi me ĉhaven, vi me
ĉhejen.

S-ol deŝuduj ti baxt
mangen,

S-orro berś von xòro
khelen.

LAVA MAŠKAR E LAVA...

(o) *Baredivaj* – (o) Jùnio.

(i) *Decèmbra* – (o) Decèmbro

(i) *Februàra* – (o) Rromano ĉhon

dikhõn – dikhen pen

(o) *Grastonaj* – (o) Aprilo

(o) *xòro* – (o) khelipen

(i) *Januàra* – (o) Januàro

(o) *Jùlio* – (o) Bov; (o) Tatoĉhon

(o) *Jùnio* – (o) *Baredivaj*

khamutno – khamalo

(o) *luno* – jekh instrumènto saveça
ĉhinel pes o điv

(i) *Novèmbra* – (o) Novèmbro

(i) *Oktòbra* – (o) Oktòbro

(le) *patrã* – (e) patrinã

(e) *plaja* – (e) planinã

putrel – putarel

(i) *Septèmbra* – (o) Septèmbro; o
Drakhalo ĉhon

sode – kazom, kabor, kèci, kiki

s-orro – savorro

(o) *Tirdaraj* – (o) Mårto, (o) Mårco

O palemdikhipen le zanglimatenqo anθar i II-to, i III-to thaj i IV-to klàse

1 Xramosaren palal o opralvakāripen!

Anθ-i amari klàsa ame sam biś siklōvne: deśuduj čhave thaj oxto čhaja. Amari siklārni si but lačhi amenča. Vi ame phiravas amen šukar, vi amare siklārñāča, vi maškar amenθe. Sa kadja, ame phiravas amen sar trebal vi p-o drom, p-i strāda, vi khere, anθ-i familia. Amari familia si but bari. Ame sam oxto zene: o pāpus, i mami, o dad, i daj, duj phenā maj tikne manθar, jekh phral maj baro sar manθe vi me.

2 Xulaven anθ-e silàbe le lava dine maj tele!

thagar, čhavo, raklo, rakli, manro, gudlo, barvalo, mami, phuro, kalo, rikono, familia, phiravel, astarel.

3 Arakhen le vortogrāme vaś le zute dine maj tele!

Ekzèmplo: pa o = p-o!

pa o, pa i, pa e, pa èl, kaj o, kaj ašti, kaj ašti te, kaj i, kaj e, kaj èl, anθa o, anθa i, anθa e, anθa èl, anθa jekh, da ašti, na ašti.

4 Roden anθ-e školutne lila le vortogrāme!

anθ-o, anθ-i, anθ-e, anθ-èl, anθ-jekh, ka-o, p-o, p-i, p-e, p-èl, d-ašti, n-ašti, ka-ašti, k-ašti te, k-ašte, ka-i, k-e, k-èl.

5 a. Xramosaren palal o šunipen kadava fragmènto! Dikhen te xramosaren sar trebal le vortogrāme!

O gonorro duje lovenča

– Thaj sas jekh phuro,
Kaj sas les jekh baśno.
Ah, so maj baśno!
So baśelas k-o phuro
Gilab, baśneana,
Khel vi tu, phureana!

Thaj sas jekh phuri,
Kaj sas la jekh khajni
Savi kerelas anro voj
La phurāθe, an-sevli!

